

WSPÓLNOTOWY WYMIAR ŻYCIA DUCHOWEGO SIÓSTR UCZENNIC KRZYŻA W ŚWIETLE KONSTYTUCJI I PISM WSPÓLNOTY²

Wstęp

Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża³ jest stosunkowo młodą wspólnotą zakonną, która powstała po Soborze Watykańskim II. S. Helena Christiana Mickiewicz⁴, nazaretanka,

¹ S. mgr Anna Langa, absolwentka Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu, siostra Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża.

² Fragment pracy magisterskiej napisanej pod kierunkiem ks. dr. hab. Jacka Hadrysia, prof. UAM.

³ Biskup szczecińsko-kamieński Kazimierz Majdański przyjmuje powstającą wspólnotę do swojej diecezji, a 24.03.1989 r. wydaje dekret erygujący Wspólnotę Sióstr Uczennic Krzyża jako Wspólnotę *Pia Unio* (jest to etap na drodze do uznania charyzmatu powstających zgromadzeń przez Kościół). Zostało również wystosowane pismo informacyjne do władz państwowych o utworzeniu zgromadzenia żeńskiego dnia 09.10.1989 r. Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża (dalej Arch. CSDC), *Dekret* (24.03.1989). Instytuty, jakie powstają, są znakiem żywotności Kościoła, który wsłuchując się w swojego Mistrza, odkrywa coraz to nowe charyzmaty, którymi służy w Kościele. Są też znakiem wsłuchiwania się w Ducha Świętego, który inspiruje różne drogi do pójścia za Jezusem ubogim, czystym i posłusznym. Jan Paweł II, *Adhortacja apostołska O życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i w świecie „Vita consecrata”* (dalej VC) (Rzym, 25.05.1996), nr 12.

⁴ S. Helena Christiana Mickiewicz, córka Albina i Moniki, z d. Kozłowskiej, urodziła się 22.03.1948 r. we wsi Przystawka, woj. białostockie. Ochrzczona 29.03.1948 r. w parafii pw. św. Jerzego w Janowie. W 1957 r. przyjęła Pierwszą Komunię Św., a rok później sakrament bierzmowania. W 1955 r. rozpoczęła naukę w szkole podstawowej, którą ukończyła w 1963 r. i w tym roku wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. W 1966 r. rozpoczęła nowicjat, otrzymała habit i imię Maria Christiana. W 1968 r. złożyła pierwszą profesję i podjęła naukę w liceum ogólnokształcącym, którą zakończyła, uzyskując świadectwo dojrzałości w 1971 r. Następnie ukończyła kurs katechetyczny i rozpoczęła pracę jako katechetka. Śluby wieczyste złożyła 26.08.1974 r. W latach 1974–1975 i 1982–1984 studiowała w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i w 1984 r. otrzymała dyplom. W 1974 r. zaangażowała się w ruch apostołski Pomocników Matki Kościoła, a od 1975 r. była członkiem Konsulty Pomocników Matki Kościoła, której przewodniczącym był ks. kard. Stefan Wyszyński, Prymas Polski. W roku 1981 siostra Christiana podzieliła się myślą o pragnieniu utworzenia nowego zgromadzenia z Barbarą Maciejewską, późniejszą s. Maksymilianą. W Wielki Czwartek 1983 roku podczas modlitwy zrodziło się w siostrach przekonanie, że mają nosić nazwę Uczennice Krzyża. Jesienią 1983 r. s. Christiana otrzymała od przełożonej generalnej pozwolenie zamieszkania z kandydatkami na okres jednego roku. Pozwolenie to było udzielone ponownie w 1984 r. W 1985 r. otrzymała indult eksklaustracji na okres trzech lat. 25.07.1988 r. siostra Christiana skierowała do Stolicy Apostolskiej prośbę o zwolnienie ze ślubów wieczystych złożonych w Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. („Założycielka”, dostęp 21.07.2017, <http://uczennicekrzyza.pl/zalozycielka>). Po 25 latach życia w Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu s. Christiana otrzymała indult zwalniający ją ze ślubów w Nazarecie, dzięki

odkryła w swoim sercu potrzebę założenia nowej wspólnoty zakonnej, która swoje życie odda za tych, których wieczność jest zagrożona, i w tym duchu będzie wychowywała apostołów świeckich. Zmaganie z pytaniem, czy na pewno Bóg chce nowej wspólnoty, towarzyszyło jej 7 lat. Rozeznawała swoje myśli oraz spostrzeżenia z przełożonymi i władzami Kościoła. Bardzo zależało jej, żeby to, co przeżywała, rozeznawała, dokonywało się w duchu posłuszeństwa Kościołowi. Po otrzymaniu aprobaty przełożonych siostra Christiana podzieliła się swoją myślą o nowym zgromadzeniu z dziewczętami, które wkrótce stały się kandydatkami, a później siostrami nowo powstającej wspólnoty. Na przestrzeni lat wspólnota ta rozwijała się. Dołączało do niej coraz więcej dziewcząt, które chciały oddać swoje życie za zagubionych braci. Obecnie nieustannie powiększa się liczba domów i dzieł, które tworzą siostry. Po latach pracy nad nowelizacją konstytucji, uwzględniając, co pokazał czas i lata życia we wspólnocie, zredagowane konstytucje zostały wysłane do Rzymu i za aprobatą Kościoła abp Andrzej Dziegła 14 września 2015 roku dokonał kanonicznego erygowania Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża jako instytutu zakonnego na prawie diecezjalnym⁵. Tym samym siostry składają publicznie swoje śluby.

„Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich, którzy uwierzyli” (Dz 4,32). Jedność, mająca źródło w Bogu, może stawać się doświadczeniem wierzących, bo Bóg udziela swoich darów obficie. W przestrzeni wieków chrześcijaństwa jest to doświadczenie wierzących, którzy pokonując swój egoizm i grzech, doświadczała dobra wspólnoty. Wspólnota to ludzie łączący się ze sobą w jakimś celu, który jest poza nimi. Tym celem jest osiągnięcie Królestwa Niebieskiego. Łączą ich wzajemne więzi, chcą dzielić się dobrem, które poznali, z innymi ludźmi. Czas istnienia danej grupy kończy się, gdy cel zostanie zrealizowany⁶. Kościół jest wspólnotą ludzi zebranych w imię Jezusa, którzy mają przekazywać Jego naukę aż po krańce świata (por. Mt 28,19). Św. Cyprian pisze, że Kościół jest ludem zjednoczonym jednością Ojca i Syna i Ducha Świętego⁷. Jezus w swoim życiu gromadził uczniów, którzy byli gotowi pełnić Jego wolę. Misja Jezusa trwa do dziś. Naśladowanie Jezusa jest wyrazem wiary każdego chrześcijanina. Na przestrzeni wieków powstawały i powstają zgromadzenia, instytuty, w których są ludzie chcący ofiarować swoje życie w służbie Kościołowi. Życie zakonne jest szczególnym darem dla całego Kościoła⁸. Kościół głosi Jezusa Chrystusa, który przyszedł, abyśmy mogli poznać Ojca i mieć życie wieczne. Misja Kościoła będzie trwała tak długo, dopóki wszyscy nie poznają tej prawdy, którą przekazuje Jezus. Wspólnota stanowi ważny element konsekracji, ponieważ jest ona codziennością, która kształtuje życie. Dlatego jest to dziedzina, która wymaga pracy oraz potrzebuje formacji, aby dojrzała ja

czemu 8.12.1988 r. na ręce biskupa Kazimierza Majdańskiego złożyła śluby wieczyste w powstającej wspólnocie. Arch. CSDC, Congregatio pro Religiosis et Institutis Saecularibus, *Decretum* (10.09.1988).

⁵ Arch. CSDC, *Dekret erygujący Wspólnotę Sióstr Uczennic Krzyża jako instytut zakonny na prawie diecezjalnym* (14.09.2015).

⁶ Alessandro Manenti, *Żyć razem* (Kraków: Wydawnictwo M, 1997), 32.

⁷ Sobór Watykański II, „Konstytucja dogmatyczna o Kościele «Lumen Gentium»” (dalej LG), w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, Dekrety, Deklaracje* (Poznań: Pallotinum, 2002), nr 4.

⁸ LG, nr 43.

przeżywać. Istotne jest także, żeby rozumieć jej nadprzyrodzony charakter. Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża, z samej nazwy, kładzie nacisk na ten wymiar życia konsekrowanego. Wspólnota jest zaproszeniem do bycia z drugim, do pokonywania z nim drogi do Boga. Stawia to wyzwanie przed każdą z członkiń wspólnoty.

Podstawę artykułu stanowią znowelizowane konstytucje⁹. Teksty źródłowe przechowywane są obecnie w archiwum wspólnoty w Szczecinie. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie, jak istotnym elementem w życiu duchowym uczennic Krzyża jest życiowa codzienność, jak poprzez życie we wspólnocie dokonuje się rozwój życia duchowego¹⁰.

1. Nadprzyrodzony wymiar życia sióstr Wspólnoty Uczennice Krzyża

Ci, którzy za wezwaniem Chrystusa chcą ściślej naśladować Jezusa ubogiego, dziewiczego i posłusznego aż do śmierci, przynagleni miłością Ducha Świętego oddają swoje życie Chrystusowi i Jego Ciału, którym jest Kościół. Dlatego ofiarują siebie, całe swoje życie, dzięki czemu życie Kościoła i praca apostołska ciągle się rozszerza, jest coraz bardziej bogata różnorodnością tych osób i wspólnot¹¹. Tak wypełnia się posłannictwo Kościoła, które realizują wspólnoty różnymi sposobami, ale w jednej komunii, będącej fundamentem Kościoła, a w pełni objawi się ona dopiero w niebie¹². Wspólnoty zakonne mają być szczególnym znakiem komunii, która przenika i tworzy Kościół, a przez to mają wspomagać go w realizacji planu Bożego¹³. Wspólnota życia zakonnego spełnia pierwszorzędne zadanie formacyjne na każdym etapie życia. Na jakość życia we wspólnocie składa się klimat i styl życia członków. Wspólnota będzie taka, jaką uczynią ją członkowie. Wspólnota jest owocem Paschy Pana (por. Dz 2,42),

⁹ *Konstytucje i Statuty Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża*, Wprowadzenie, 5.05.2016, Szczecin, (dalej Konstytucje CSDC). Do tej pory siostry posługiwały się konstytucjami z 1987 r., którymi bp K. Majdański zezwolił na posługiwanie się jako „Kodeksem Wspólnoty o charakterze przejściowym”. Od 2010 r. rozpoczyna się intensywna praca nad tekstem konstytucji. Znowelizowana wersja zostaje przyjęta przez Generalną Kapitułę Nadzwyczajną. 29.01.2012 r. dekretem abpa Andrzeja Dzięgi zatwierdzone i wprowadzone w życie 25.03.2012 r. *ad experimentum*. Arch. CSDC, *Dekret zatwierdzający Konstytucje Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża* (29.01.2012). Następnie druga sesja I Nadzwyczajnej Kapituły Generalnej przyjmuje tekst statutów. Dokumenty zostają przedstawione Stolicy Apostolskiej. Arch. CSDC, *Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża, Dokumenty wymagane przy konsultacji w drodze zatwierdzenia Instytutu Zakonnego na prawie diecezjalnym* (kan. 579) (Szczecin, 24.03.2014).

¹⁰ Na temat życia wspólnotowego sióstr powstała dotychczas jedna praca: P. Bosa, *Wspólnotowy wymiar życia zakonnego w świetle pism s. Christiany Mickiewicz* (praca magisterska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2010, [mps]), jednak opiera się na Konstytucjach Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża z 1987 roku.

¹¹ Sobór Watykański II, „Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego «Perfectae caritatis»” (dalej PC), w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, Dekrety, Deklaracje* (Poznań: Pallottinum, 2002), nr 1.

¹² Kongregacja Instytutów Życia Zakonnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, *Instrukcja Życie braterskie we wspólnocie „Congregavit nos in unum Christi Amor”* (dalej VFC) (Rzym, 1994), nr 10.

¹³ VFC, nr 10.

dlatego w formowaniu życia wspólnotowego należy pamiętać, że to Chrystus gromadzi i utrzymuje jedność dzięki konsekracji oraz wspólnej misji. Wiara i pokorne liczenie się z rzeczywistością mają wspierać formację do życia wspólnego¹⁴.

Wymiar wspólnotowy jest obecny we wszystkich przestrzeniach życia sióstr. Ma on swój początek w tajemnicy wspólnoty Trójcy Świętej¹⁵, która jest źródłem i wzorem wspólnoty i komunii dla każdego człowieka. Chrzest wprowadza nas w komunie Trójcy, a życie zakonne pogłębia tę tajemnicę¹⁶. Dzięki temu czyni osobę konsekrowaną świadectwem dla świata (por. J 17,20). W znowelizowanych Konstytucjach Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża z 2016 r. czytamy: „Powołane do uczestnictwa w Jego życiu, przez sakrament chrztu stajemy się członkami jednego Ludu Bożego i uczennicami Jezusa Chrystusa”¹⁷. Chrzest jest włączeniem do wspólnoty ludzi Kościoła. Przez chrzest uczestniczymy w życiu Jezusa. Tak jak podczas chrztu Jezusa słyszymy: „To jest mój Syn umiłowany” (Mk 1,11), tak te słowa są początkiem życia Bożego w każdym człowieku, który jest chrzczony w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Życie każdego chrześcijanina jest wezwaniem do życia, tajemnicą miłości wypływającej z chrztu, a życie zakonne stanowi pogłębienie łaski chrztu świętego. Osoba powołana zostawia wszystko ze względu na Jezusa Chrystusa (por. Mt 19,27–29), ukazując Królestwo Boże jako najwyższą wartość swojego życia. Wspólnota, aby być rzeczywistą, musi mieć cel, który jest poza nią. Powinno to rodzić w siostrach pytanie, kim chcą być, do czego chcą dążyć? Jeśli rozmyje się wspólny cel, wtedy istnieje zagrożenie, że siostry będą zajmować się tylko swoimi sprawami i przestaną być wspólnotą. Ważna jest też umiejętność świadomego, w swoim życiu wewnętrznym, przechodzenia od określenia „wspólnota dla mnie” do chęci służenia „ja dla wspólnoty”. Każda siostra jest odpowiedzialna za rodzinność i jedność we wspólnocie¹⁸.

Życie we wspólnocie jest uczeniem się od Jezusa miłości do drugiego, oddawania swojego życia, czujności i otwartości na innych na wzór Trójcy Świętej. Życie braterskie ma ukazywać głębię i bogactwo tajemnicy Trójcy Świętej, która rozlewa dary komunii. Osoby konsekrowane żyją dla Boga i z Boga, dlatego mogą pokazywać łaskę, która niesie pojednanie i uczy jedności¹⁹. Odniesienie do Trójcy Świętej w życiu osób powołanych jest potrzebne, żeby codzienność wypełniać tajemnicą wiary, w której można dojrzywać do przyjmowania każdego człowieka i uczyć się spojrzenia nadprzyrodzonego, jakie nie wyklucza nikogo. Jezus w swoim życiu uczył takiego podejścia do człowieka, które nie osądza i nie przekreśla. „Uczestnictwo w trynitarniej komunii może przemienić ludzkie relacje”²⁰, nawet te wydające się trudnymi, ponieważ prze-

¹⁴ Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, *Wskazania dotyczące formacji w instytutach zakonnych „Potissimum institutioni”* (dalej PI) (Rzym, 2.02.1990), nr 26.

¹⁵ Uroczystość Trójcy Świętej jest głównym świętem wspólnoty, porównaj Konstytucje CSDC, nr 15.

¹⁶ Konstytucje CSDC, nr 21.

¹⁷ Konstytucje CSDC, nr 52.

¹⁸ A. Krysmalska, *Druga mini kapitula*, 15–17.10.1993.

¹⁹ Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska O życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i w świecie „Vita consecrata”* (dalej VC) (Rzym, 25.05.1996), nr 41.

²⁰ VC, nr 41.

miana nie dokonuje się tylko mocą człowieka. Jak podkreślają dokumenty Kościoła, najwznioślejszym powołaniem człowieka jest zjednoczenie z Bogiem więzią komunii i z innymi ludźmi, swoimi braćmi²¹. Powołaniem chrześcijanina jest oddawanie chwały Bogu poprzez swoje życie. Bóg stworzył człowieka dla swojej chwały²², by on swoim życiem ukazywał najwyższe dobro, jakim jest Bóg.

S. Christiana na początku istnienia wspólnoty zaproponowała, by głównym świętem we wspólnocie była uroczystość Trójcy Przenajświętszej. Siostra zauważyła, że ta uroczystość może uczyć siostry większej miłości, ponieważ przez nią Kościół „ukazuje nam jako Jedyną Miłość, od której wyszliśmy i ku której zmierzamy”²³. To w Trójcy Świętej zapadła decyzja ratowania człowieka po grzechu pierworodnym. „To z miłości Ojciec posyła Syna do dzieci stworzonych na Swój Obraz, aby Jezus pełen mocy Ducha Świętego i za Jego sprawą, wzięwszy człowiecze Ciało z Maryi Dziewicy, mógł ludzką Krwią przypieczętować Bożą Miłość do nas i pokazać, że aż tak nas miłuje”²⁴. S. Christiana pokazuje, że uczennica Krzyża ma pamiętać o krzyżu, który w życiu Syna Bożego był ostatnim Słowem Miłości, jaką pokazał w swoim ludzkim ciele skłonny do miłowania i do konania. Założycielka wspólnoty podkreśla również, że Maryja jest Tą, która chce nam pokazać Miłość²⁵, ponieważ to Ona uwierzyła i zaufała Bogu. Zaufała słowu, które powiedział do Niej anioł (por. Łk 1,38). Maryja jest dla osób powołanych wzorem „konsekracji Ojcu, jedności z Synem i uległości Duchowi Świętemu”²⁶, a przez to jest wzorem doskonałej miłości, która wydaje swoje życie do końca. W myśli s. Christiany uroczystość Trójcy Świętej ma być świadomą mobilizacją do głębszego dążenia do życia w miłości, którą Bóg ofiarowuje²⁷. Dążenie do coraz pełniejszego otwierania się na Bożą Miłość i Jego Moc powinno być podstawowym pragnieniem życia. Z tego zrodzi się wierność ślubom, harmonijne stosunki ze współsiostrami i innymi ludźmi oraz coraz bardziej owocne apostołstwo²⁸. W tych słowach s. Christiana pokazuje, że na każdej płaszczyźnie życia człowieka jest potrzebna świadomość miłości, jaką obdarzył człowieka Bóg. Ta świadomość przenika i promieniuje na każdą sferę życia, na stosunek do siebie, do drugiego człowieka i na wiarę w to, że Bóg jest dobry i daje nam swoją miłość. Takie pojmowane miłości w życiu konsekrowanym stają się świadectwem dla innych ludzi.

Jak pisze s. Christiana, „pomocą w poznawaniu miłości Trójcy ma być triduum przeżywane przed uroczystością. Siostry każdego dnia mają zatrzymywać się w refleksji i modlitwie nad jedną z Osób Trójcy Świętej, nad miłością Ojca, Syna i Ducha Świętego”²⁹. Krótka refleksja ma pomagać siostrom w przeżywaniu tajemnicy miło-

²¹ VFC, nr 9.

²² *Katechizm Kościoła katolickiego*, II wydanie poprawione (Poznań, 2012), nr 358.

²³ Helena Christiana Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*, 27.05.1992.

²⁴ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

²⁵ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

²⁶ VC, nr 28.

²⁷ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

²⁸ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

²⁹ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

ści w swoim życiu. Ma też pomagać przyglądać się swojej miłości, by nie zadowolić się miernotą. Założycielka wspólnoty podkreśla, że „w niebie jest tylko jeden zawód: miłowanie”, a teraz mamy się uczyć miłości poprzez wypełnianie woli Bożej, przez codzienne branie swojego krzyża³⁰. Uroczystość Trójcy Świętej ma być przypomnieniem, że Bóg chce każdą siostrę upodobnić do siebie, „bo stworzył nas na Swój obraz i Chrystus w Swej nauce mówił o dążeniu do doskonałości aż na wzór Boga Ojca”³¹. Ta uroczystość ma być rachunkiem sumienia dla sióstr i przyglądania się, jak starają się miłować Boga, siebie i innych. Czy to staranie jest wystarczające? Ta refleksja ma pomagać każdego roku w coraz większym dążeniu do prawdziwej miłości i oddawaniu swojej słabości w moc i miłość Bożą³². Z daru jedności, którą Ojciec, Syn i Duch obdarowują człowieka, wypływa zadanie tworzenia więzi braterstwa we wspólnocie, do której zostało się wezwanym³³. W innej refleksji, cały czas podkreślając miłość, jaka wypływa z Trójcy Świętej, s. Christiana zwraca uwagę na to, że siostry są wezwane do tej miłości przez ofiarowywanie swojego życia za innych, przez decyzje, które podejmują, składając całe swoje życie Bogu, a Duch Święty będzie pomagał te decyzje podejmować³⁴. Syn Boży przez swoją miłość jest obecny między nami. W sposób szczególny jest obecny poprzez tajemnice Komunii Świętej. Cichy i pokorny, ofiarowuje swoją miłość. Dzięki temu każda siostra jest wezwana do odpowiedzi na Jego miłość słowami, modlitwą i życiem³⁵.

W innym miejscu s. Christiana pisze, że to miłość ma być jedynym prawem życia sióstr. Dlatego tak ważne jest, by tej miłości uczyć się od Miłości Trójcy, bo w Niej każda miłość bierze początek i do Niej zdąża³⁶. Każda siostra jest wezwana do miłości będącej podstawą każdej działalności³⁷. Aby tak było, siostra musi sama uwierzyć i doświadczyć, że jest tą, która jest umiłowana przez Boga. Poprzez wiarę w to, że Jezus z miłości oddaje swoje życie, będzie mogła dzielić się tą prawdą z tymi, którzy jej nie znają. Siostry miłością mają odpowiedzieć dobremu Bogu na Jego miłość. S. Christiana zachęca także siostry, by o taką miłość się modlić. Należy modlić się „za naszą Wspólnotę, za każdą z nas, abyśmy chciały kochać, rzeczywiście kochać, aby żadna z nas nigdy nie została oszukana przez zwodnicze «natchnienia» miłości własnej”³⁸.

Uczennica Krzyża ma uczyć się miłości od Trójcy Świętej, w ten sposób odpowiadać na Miłość Boga, która wyraziła się w ofierze Jezusa na krzyżu³⁹. Jezus pokazał swoją Miłość, będąc posłusznym Ojcu aż po krzyż dla naszego zbawienia i aby nam

³⁰ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

³¹ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

³² Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

³³ VFC, nr 11.

³⁴ Helena Christiana Mickiewicz, *Triduum przed Uroczystością Trójcy Przenajświętszej*, 1993.

³⁵ Mickiewicz, *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*.

³⁶ Helena Christiana Mickiewicz, *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*, 04.06.1999.

³⁷ Mickiewicz, *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*.

³⁸ Mickiewicz, *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*.

³⁹ Helena Christiana Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*, 05.2002.

pokazać, jak kocha Bóg⁴⁰. Poprzez stałe uczenie się, jak miłować, siostry mają jak najpełniej zjednoczyć się z Trójcą Świętą. Uczennica Krzyża ma otworzyć się na relację z Trójcą Świętą i każdego dnia żyć w tej relacji⁴¹, czego wyrazem jest codzienna modlitwa uwielbienia Trójcy Świętej, kończąca dzień. W początkach wspólnoty była to również modlitwa na rozpoczęcie dnia jeszcze przed jutrznią. Modlitwa ta miała wprowadzać siostry w dziękczynienie za wszystko, co je spotka danego dnia i na koniec za to, co je spotkało. Również znak Krzyża Świętego ma być dla sióstr przywoływaniem stałej obecności Trójcy Świętej. By wystrzegać się rutyny, siostry, czyniąc znak krzyża, mają wzbudzać akt wiary w Ojca, Syna i Ducha Świętego⁴². Ten prosty gest chrześcijanina może przypominać o wielkiej miłości Trójcy Świętej do każdego człowieka i jest wyrazem wiary w tę tajemnicę i jedności, która może być udziałem człowieka. Uwielbienie Trójcy Świętej ma w uczennicy Krzyża kształtować postawę pokornej wdzięczności za Tę Miłość⁴³. Ta postawa ma też pomagać siostrą w życiu wspólnym, ponieważ każda została tą Miłością obdarowana. Wspólnota zakonna ma odzwierciedlać miłość Trójcy Świętej, dlatego ważne jest, by każda siostra przyglądała się, jaka jest jej miłość do Boga, do drugiego człowieka, do swojej siostry, z którą żyje we wspólnocie. Wszystko, co nie jest prawdziwą miłością, musi zostać oczyszczone. Musi umrzeć, aby coraz bardziej kochać Boga i każdego człowieka, rozpoczynając od sióstr we wspólnocie⁴⁴.

„Uczennice Krzyża ma charakteryzować Miłość”⁴⁵. W akcie profesji siostry wypowiadają słowa: „Przyjmij moje życie i mocą Twojej Miłości uczynij je ofiarnym wołaniem o odrodzenie miłości w Kościele i w świecie”⁴⁶. Miłość, która wypływa z Trójcy Świętej, ma przemieniać całe życie sióstr – od zwyczajnej pracy w codzienności po każdego spotkanego człowieka. Życie, które wypływa z miłości Trójcy, ukazuje postawę braterstwa, która poprzez uczestnictwo w trynitarnej komunii może przemieniać relacje oraz stworzyć nowy typ solidarności⁴⁷, dzięki czemu będziemy mieć udział w ewangelizacji i przemianie świata. Życie wspólne powinno odzwierciedlać w sobie wspólnotę Ojca, Syna i Ducha Świętego przez ciągłe starania członków wspólnoty i przez łaskę, której udziela Bóg dla jedności. Sam Jezus wstawia się za uczniami do Ojca, „aby stanowili jedno” (J 17,11). Życie wspólne jest próbą odbijania jedności trynitarnej, dlatego w swoich pismach s. Christiana tak często podkreśla, żeby każda siostra starała się o miłość i wołała o to, by Bóg udzielił jej takiej łaski, by mogła pokonywać swój egoizm, wychodzić ku drugiemu człowiekowi. Troska o dojrzałość w życiu wspólnym jest wyrazem odpowiedzialności za wspólnotę oraz za swoje życie i rozwój

⁴⁰ Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴¹ Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴² Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴³ Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴⁴ Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴⁵ Mickiewicz, *Trójca Święta w naszym życiu i powołaniu*.

⁴⁶ Konstytucje CSDC, nr 148.

⁴⁷ VC, nr 41.

każdej siostry. Osobiste dbanie o jedność i miłość przyczynia się do wzrostu w jedności i miłości całego Kościoła, który przecież składa się z poszczególnych członków.

Troska o miłość może też być świadectwem, które zaowocuje w życiu innych ludzi pytaniem o miłość Boga lub refleksją nad swoim życiem. Trójca Święta ukazuje nadprzyrodzone pochodzenie wspólnoty, która gromadzi się, by głosić Królestwo Boże tak jak pierwsi chrześcijanie, którzy „trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach” (Dz 2,42). Samo życie braterskie i siostrzane jest już znakiem wyznania wiary w Trójcę Świętą⁴⁸.

2. Prymat prawa miłości

W konstytucjach sióstr czytamy: „Najważniejszym prawem Ewangelii jest prawo miłości. Chcemy, aby miłość stanowiła najważniejsze prawo życia każdej z nas, prawo życia siostrzanego we wspólnocie, prawo naszej misji i struktur”⁴⁹. Ewangelisci pokazują nam obraz Jezusa pełnego miłości i miłosierdzia do każdego człowieka. Miłości, która była podstawą zmiany życia tych, którzy spotykali Jezusa. Siostry, naśladowując Jezusa, chcą pokazywać Jego miłość i tę miłość ofiarowywać innym. Św. Jan w swoim liście pisze, że miłość poznajemy po tym, że Jezus oddał za nas życie i my też mamy je oddawać za braci (por. 1 J 3,16). Jezus pokazuje, jak mamy oddawać życie i patrząc na Niego, żyć oddaniem. By żyć miłością, trzeba wciąż powracać do źródła⁵⁰, z którego można zaczerpnąć, źródła miłości i łaski. Potrzeba pamiętać, że zawsze tym źródłem jest Jezus Chrystus, który objawia swoją miłość jako pierwszy i zawsze chce dobra każdego człowieka. Jezus przez swojego Ducha prowadzi do Ojca wszystkich, którzy Jemu wierzą. Wspólnoty zakonne, które gromadzą się, by żyć razem, są żywym znakiem prymatu miłości Boga⁵¹, ponieważ żyją razem ze względu na Niego i dla Niego. Siostra pisze, że prawo miłości najpierw trzeba rozumieć jako wezwanie do miłości Jezusa. On ma być w życiu sióstr najwyższą wartością, z której ma wypływać miłość do każdej siostry i do drugiego człowieka⁵².

Cała Ewangelia ukazuje Jezusa, który daje życie za każdego człowieka. To jest Miłość, której mamy się uczyć w naszym życiu poprzez naśladowanie miłości, którą pokazał siostrom Jezus. Ważną codzienną modlitwą w życiu sióstr jest słowo Boże, które rozważają, żeby coraz bardziej zapadało w serce, przemieniało je i owocowało podobieństwem każdej siostry do Ojca. Słowo Boże może zmieniać ludzkie myślenie i kalkulacje. Dzięki tej zmianie osoba konsekrowana wychodzi z siebie, by być bardziej oddaną w tym, co robi dla Królestwa Bożego. Jan Paweł II pisze, że osoby, które poświęcają swoje życie Jezusowi, są powołane do tego, by realizować w swoim życiu przykazanie miłości, miłując się wzajemnie tak, jak Chrystus nas umiłował (por.

⁴⁸ VC, nr 21.

⁴⁹ Konstytucje CSDC, nr 12.

⁵⁰ PC, nr 2.

⁵¹ VFC, nr 1.

⁵² Helena Christiana Mickiewicz, *Konferencja na Wielki Czwartek 1984*.

J 13,34). Jezus z miłości oddał swoje życie aż po krzyż. Uczniowie Jezusa są wezwani do oddawania swojego życia, a takie oddanie swojego życia wymaga wzajemnej miłości, która wyraża się w trosce o jedność w ofiarnej służbie, zdolności przyjęcia bliźniego takim, jakim jest⁵³. Jest to wolny wybór całkowitego oddania się każdej osobie powołanej. Uczennica Krzyża jako uczennica Bożej Miłości szczególnie zabiega o tę miłość, która ma też być wezwaniem do oddania swojego życia przez poznawanie i przez kontemplację Mistrza, który wydał się z miłości⁵⁴. W swoich pismach siostra podkreśla bezinteresowność miłości. Pisze, by wystrzegać się chęci zapłaty za miłość w postaci uznania, chwały czy dobrego imienia⁵⁵. W soborowych dokumentach czytamy, że: „Życie wspólne na wzór pierwotnego Kościoła, w którym wielu wierzących było jednym sercem i jedną duszą (por. Dz 2,32), podtrzymywane nauką ewangeliczną, świętą liturgią, a zwłaszcza Eucharystią, winno nadal opierać się na modlitwie i wspólnocie tego samego Ducha (por. Dz 2,42)”⁵⁶.

Założycielka wspólnoty często w swoich pismach podkreśla ważność prawa miłości. Według siostry jest to ważny element życia ewangelicznego we wspólnocie. Dla s. Christiany od początku istotnym założeniem jest to, aby w nazwie instytutu było obecne słowo „wspólnota”, a nie „zgromadzenie”. To słowo ma przypominać siostrom, że mają dążyć do jedności⁵⁷. Wspólnota ma być miejscem, gdzie siostry przyjmują siebie wzajemnie, tzn. przyjmują się w swoich słabościach, pomagają sobie w codzienności i w drodze do nieba. W konstytucjach sióstr czytamy, że: „Duch Boży, powołując nas do Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża, w nowy sposób złączył nas ze sobą i między sobą”⁵⁸. Z tego nadprzyrodzonego złączenia wynika charakter wspólnotowy życia sióstr, które nie wybierają siebie wzajemnie, aby żyć razem, ale żyją razem ze względu na Jezusa Chrystusa, dla którego się spotkały, aby żyć razem. Pierwszym powodem, dla którego chrześcijanie łączą się we wspólnoty, jest miłość Jezusa. On powołuje, pokazując swoją miłość, i zaprasza do dzielenia tej miłości oraz pokazywania jej drugiemu człowiekowi. Eucharystia, która jest szczytem i źródłem miłości⁵⁹, jest w centrum życia wspólnotowego, przez które pogłębia się więź z Bogiem, między sobą, z braćmi i siostrami⁶⁰ spotykanymi w codzienności. Rozwój miłości bliźniego dokonuje się przez pogłębiającą się zażyłość z Jezusem⁶¹. Im siostra będzie bliżej Jezusa, tym bardziej będzie potrafiła spojrzeć na drugiego człowieka tak, jak patrzy Jezus, z miłością i miłosierdziem. Siostry mają prosić o miłość Boga, który jest miłością⁶², bo prze-

⁵³ VC, nr 42.

⁵⁴ Konstytucje CSDC, nr 10.

⁵⁵ Mickiewicz, *Konferencja na Wielki Czwartek 1984*.

⁵⁶ PC, nr 15.

⁵⁷ Helena Christiana Mickiewicz, *List z okazji drugiej mini kapituły*, 15–17.10.1993.

⁵⁸ Konstytucje CSDC, nr 52.

⁵⁹ LG, nr 11.

⁶⁰ Konstytucje CSDC, nr 53.

⁶¹ Mickiewicz, *List z okazji drugiej mini kapituły*.

⁶² Helena Christiana Mickiewicz, *Spotkania z Siostrami w domach z okazji 15-lecia istnienia Wspólnoty*, 1997.

cież niczego nie odmówi Ojciec tym, którzy Go proszą (por. J 14,14). Ważną rzeczą w życiu sióstr jest też uczenie się przeproszania siebie nawzajem za każdą sytuację, w której nie było miłości⁶³. Ta praktyka ma pomóc siostronom zaczynać od nowa budowanie relacji, stając z wyrozumiałością i w pokorze przed sobą. Siostra Christiana pisze, aby unikać szemrania i nie urabiać negatywnej opinii⁶⁴. Pokazuje, że to może być pokusa Szatana przeciwko miłości. Wskazuje, że są to czułe miejsca fałszywego spotkania, ponieważ łatwo narzekać, krytykować, obmawiać, mówić negatywnie, łatwo widzieć drzazgę w oku brata, a belki we własnym nie widzieć (por. Mt 7,1–5). Szatan kusi również do miłości własnej i własnej wielkości, pomijając prawo miłości. Pokusą w życiu wspólnym jest też narzucanie swojego zdania czy woli innym oraz chęć bycia zawsze najważniejszym. Siostry mają modlić się, by pokorne serce Jezusa przemieniło ich serce⁶⁵. W konstytucjach sióstr czytamy: „Nasza Wspólnota stanowi różnorodność pod względem pochodzenia, charakteru, wieku i stwarza okazję do poznania bogactwa wielorakich darów Ducha Świętego. Okazujemy sobie miłość w słowach i czynach, kochając się miłością nadprzyrodzoną, wzajemnie sobie pomagając i cierpliwie znosząc swoje niedoskonałości. Stale prosimy Boga, aby w naszym postępowaniu doskonale urzeczywistniało się nowe przykazanie Chrystusa”⁶⁶. Siostry mają być we wzajemnych relacjach proste, szczerze, otwarte, rodzinne, ale też dyskretne i nieciekawskie. Powinny załatwiać sprawy między sobą wprost, te proste i te trudne, jak siostra z siostrą. Każda siostra opuściła swój dom rodzinny i dla każdej wspólnota ma być domem, w którym będzie czuła się bezpiecznie, mają dbać wzajemnie o swoje dobre imię⁶⁷. W dokumencie *Życie braterskie we wspólnocie* czytamy, że aby stawać się siostrami i braćmi, ważne jest najpierw wzajemne poznanie oraz nauka komunikacji w coraz głębszej i w szerszej formie⁶⁸. Poznawanie siebie, poznawanie swoich mocnych i słabych stron uczy stawania wobec siebie z wyrozumiałością, a to jest potrzebne w życiu wspólnym. Natomiast brak wyrozumiałości i uboga komunikacja osłabiają więzi we wspólnocie. Brak dialogu może doprowadzić do powstania wspólnoty, która będzie żyła obok siebie, a to jest dalekie od ideału braterstwa⁶⁹.

Pomocą w nieumiejętności w miłowaniu ma być rachunek sumienia oraz sakrament pojednania, oddawanie miłosierdziu Bożemu nieumiejętności kochania, a jednocześnie praca nad przyczynami słabości. S. Christiana podkreśla, że jeżeli siostry miałyby coś przeciw sobie, to niech nie przystępują do Eucharystii⁷⁰. Jak czytamy w Ewangelii: „Jeśli brat ma coś przeciw tobie, zostaw dar przed ołtarzem, a najpierw pojednaj się ze swoim bratem” (Mt 5,23). Siostry mają zabiegać, by patrzeć na siebie przez pryzmat dobra, a nie swojej słabości. Nie powinny ulegać pokusie niechęci względem drugiej

⁶³ Mickiewicz, *Spotkania z Siostrami w domach z okazji 15-lecia istnienia Wspólnoty*.

⁶⁴ Mickiewicz, *Spotkania z Siostrami w domach z okazji 15-lecia istnienia Wspólnoty*.

⁶⁵ Helena Christiana Mickiewicz, *Z pokorą stań przed Panem swym...*, 22.05.2006.

⁶⁶ Konstytucje CSDC, nr 55.

⁶⁷ Helena Christiana Mickiewicz, *Słowo do Sióstr podczas pierwszej mini kapituly*, 3.10.1992.

⁶⁸ VFC, nr 29.

⁶⁹ VFC, nr 32.

⁷⁰ Mickiewicz, *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*.

osoby⁷¹. Siostry, stając wobec siebie ze szczerością, mają z pokorą przyznawać się wobec siebie do słabości i pomagać sobie w trudnych relacjach. Mają wiedzieć, do kogo idą ze swoim problemem, żeby nie zwierzać się osobie, która ma skłonności do krytykowania, ale która zrozumie i pomoże kochać⁷². Jezus nieustannie powołuje uczniów. Dając im swoją łaskę i zdolność kochania Jego miłością, uczy służby innym poprzez dar z siebie i bezinteresowność⁷³. Przez miłość i szczery dialog siostry mają być dla siebie oparciem i umocnieniem. Mają dzielić radości i smutki⁷⁴. Taka postawa wymaga wysiłku stawania w prawdzie i otwartości względem siebie. Jest możliwa, gdy wspólnota staje się środowiskiem głębokiej braterskiej komunii, która gromadzi się w imieniu Chrystusa. Staje się wtedy znakiem i bodźcem dla wszystkich ochrzczonych⁷⁵.

Maryja, która doskonale wypełniła wolę Bożą, doskonale też kochała, ponieważ była zjednoczona z Bogiem. Maryja ma być wzorem dla sióstr. Od Niej mają się uczyć, jak kochać oraz jak wypełniać prawo miłości⁷⁶. Maryja nie wszystko rozumiała, ale przechowywała sprawy w swoim sercu (por. Łk 2,19), „Jest mistrzynią bezwarunkowej wierności i niestrudzonej służby”⁷⁷. Siostry, kiedy nie rozumieją i doświadczają trudności, mają stawać na modlitwie przed Maryją, Ją prosić o wsparcie. Ona jest Matką, która pomoże w drodze do Ojca⁷⁸. Maryja doskonale pokazała, co to znaczy trwać w chwilach niezrozumienia i trudu. Matka Boga była bezradna, patrząc na cierpienie Swojego Syna, ale była przy Nim. W trudnościach siostry mają przychodzić do Jezusa, być z Nim jak Maryja. Siostra Christiana uczy siostry, że mają przychodzić ze wszystkim do Jezusa, najpierw Jemu mówić, a potem przełożonym⁷⁹. Różaniec ma być pomocą dla sióstr w modlitwie za tych, których trudno jest kochać i ma pomagać przejść przez życie w tajemnicach różańca, czyli doczekać tajemnicy zmartwychwstania⁸⁰. Maryja, jako Matka Kościoła, ma prowadzić siostry do coraz większej miłości Kościoła i wrażliwości na Jego potrzeby⁸¹. Siostry mają się uczyć od Maryi służby Bogu i tej służby uczyć też tych, z którymi się spotykają⁸². Maryja zatroskana o swojego Syna, idąca z pomocą Elżbiecie, jest przy każdym, kto się oddaje w Jej opiekę, bo jako Dobrej Matce zależy Jej na spotkaniu w wieczności swoich dzieci. Maryja pokazuje, jak z jej pomocą, Tej, która też przeszła ziemskie życie, możemy dojść do spotkania w niebie.

⁷¹ Mickiewicz, *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*.

⁷² Helena Christiana Mickiewicz, *Miłujmy się wzajemnie*, 6.01.2007.

⁷³ VC, nr 75.

⁷⁴ Konstytucje CSDC, nr 54.

⁷⁵ VFC, nr 2.

⁷⁶ Mickiewicz, *Miłujmy się wzajemnie*.

⁷⁷ VC, nr 28.

⁷⁸ Mickiewicz, *Miłujmy się wzajemnie*.

⁷⁹ Helena Christiana Mickiewicz, *Wigilia święta nowicjatu*, 30.09.1989.

⁸⁰ Helena Christiana Mickiewicz, *Stworzeni jesteśmy z miłości do życia w wiecznym szczęściu*, 1989.

⁸¹ Helena Christiana Mickiewicz, *Więź z Maryją w naszym życiu i powołaniu*, 21.05.1992.

⁸² Helena Christiana Mickiewicz, *Maryjna odpowiedzialność za Kościół*, 2000.

3. Wspólnotowe elementy życia konsekrowanego

Rady ewangeliczne zawierają w sobie głęboki wymiar paschalny, bo przez nie osoba poświęcona Bogu utożsamia się z Chrystusem, który umiera na krzyżu i zmartwychwstaje. Dają udział w radości nowego życia. Ślubując rady, stajemy się świadkami Zmartwychwstałego Pana⁸³. Życie radami ewangelicznymi jest świadectwem pierwszeństwa wyboru Boga, „przez nie ponownie i niepodzielnie wybieramy Boga, który pierwszy nas wybrał i umiłował”⁸⁴. Z życia ukrytego z Chrystusem w Bogu (por. Kol 3,3) ma promieniować miłość do bliźniego, by prowadzić siebie nawzajem do budowania Kościoła i zbawienia. Miłość ma kierować i ożywiać życie osoby konsekrowanej⁸⁵. Profesja zakorzenia Miłość Ojca w sercu każdej osoby konsekrowanej. Ta Miłość ogarnia wszystko, co pochodzi od Ojca i przewycięża wszystko, co nie pochodzi od Ojca. „Pożądliwość ciała, pożądliwość oczu i pycha tego życia, nie pochodzą od Ojca” (1 J 2,16). Rady są radykalnym lekarstwem na pożądliwość, która jest w naturze człowieka przez grzech pierworodny. Czystość pomaga przetworzyć to, co znajduje źródło w pożądliwości ciała, ubóstwo – pożądliwość oczu, a posłuszeństwo – pychę tego życia. Profesja rad ewangelicznych ma służyć człowiekowi, aby świat był jemu poddany, a on był oddany Bogu, przez co człowiek zyskuje większą wolność⁸⁶. „Śluby ewangeliczne poddają pod osąd idoli tego świata – władzę, bogactwa, przyjemność”⁸⁷, pokazując i dając świadectwo temu, że te rzeczy przemijają, a jest coś trwałego, o co warto walczyć. Każda siostra ma wziąć odpowiedzialność za złożone śluby i prosić Boga o ratunek w chwilach zmagania się z pożądliwościami, by nie być jak łódź miotana wiatrem⁸⁸. Osoba konsekrowana, wrażliwa na natchnienia i obecność Ducha Świętego, przez wybór życia dla Boga przemienia pragnienie małżeństwa w przyjaźń do wszystkich, pragnienie posiadania w wolę dzielenia, instynkt dominowania w ofertę służenia⁸⁹.

W *Vita consecrata* czytamy, że rady są darem Trójcy Świętej, który ma spowodować zachwyt Bogiem i tęsknotę za Nim⁹⁰. Śluby łączą członków wspólnoty, którzy przez rady ewangeliczne są konsekrowani Bogu przez posługę Kościoła⁹¹. W ten sposób śluby wyrażają również wymiar wspólnotowy. Przez wspólne życie siostry uczą się też miłosierdzia, przyjmowania go i dawania innym⁹². Jest ono nieodłącznym ele-

⁸³ Jan Paweł II, *List apostolski do zakonników i zakonnicy Ameryki Łacińskiej na 500-lecie ewangelizacji Nowego Świata „Los caminos del Evangelio”* (dalej LE) (Rzym, 29.06.1990), nr 17.

⁸⁴ Konstytucje CSDC, nr 22.

⁸⁵ PC, nr 6.

⁸⁶ Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska o konsekracji zakonnej w świetle tajemnicy Odkupienia „Redemptionis donum”* (dalej RD) (Rzym, 25.03.1984), nr 9.

⁸⁷ LE, nr 17.

⁸⁸ Helena Christiana Mickiewicz, *Ślubuję Ci Chryste...*, 24.05.1994.

⁸⁹ Fabio Ciardi, *Znak wspólnoty – refleksja nad życiem zakonnym* (Poznań: Pallottinum, 1998), 109.

⁹⁰ VC, nr 20.

⁹¹ Konstytucje CSDC, nr 22.

⁹² Mickiewicz, *Więź z Maryją w naszym życiu i powołaniu*.

mentem życia wspólnego. Jezus pokazuje miłosiernego Ojca. To doświadczenie w sobie miłosierdzia Ojca uczy być miłosiernym dla drugiego człowieka. Ci, którzy przez rady wybierają jako najwyższą wartość życie dla Boga we wspólnocie, są dla siebie nawzajem pomocą w drodze ślubami ewangelicznymi. Siostry, żyjąc razem, zmagają się o Królestwo Boże w sobie i pomiędzy sobą, Tym, który gromadzi wspólnotę, jest Jezus i ze względu na Niego siostry mają podejmować siebie nawzajem⁹³. „Konsekrowani razem, zjednoczeni owym «tak», w Duchu Świętym, odkrywają każdego dnia, że naśladują Chrystusa posłusznego, ubogiego i czystego we wspólnocie i braterstwie, na wzór uczniów, którzy szli za Jezusem pełniącym swoje posłannictwo. Zjednoczeni z Jezusem są zarazem wezwani do zjednoczenia się między sobą”⁹⁴. Komunia życia z Jezusem będzie owocowała jednością we wspólnocie. Można powiedzieć też odwrotnie. Tam, gdzie będzie jedność we wspólnocie, będzie ona owocem jedności jej członków z Jezusem. Relacja z Jezusem będzie pomagała w przyjmowaniu inności, różnorodności oraz słabości sióstr we wspólnocie. Siostry złączone we wspólnotę poprzez śluby oddają się jej w postawie wspaniałomyślności, a wspólnota dba o potrzeby duchowe i doczesne każdej siostry⁹⁵. Postawa wspaniałomyślności to postawa wydania swojego życia, zapominania o sobie, a życia dla Boga, taka postawa jest też świadectwem autentycznej wiary, która nie boi się tracić swojego życia, bo wie, że otrzyma sto-kroć więcej (por. Mk 10,30). Do istoty życia zakonnego należą śluby i życie wspólne. Siostry oddane Bogu przez śluby doświadczają obecności Boga, który łączy, jednoczy, pomaga być razem pomimo różnorodności. Maryja pomaga siostronom strzec ślubów i realizować je. Ona, czysta, uboga i posłuszna, jest wzorem dla osób konsekrowanych. Dlatego w przeddzień profesji siostry zawierają Jej życie, aby poprzez Jej opiekę stać się żywą ofiarą ku czci Boga, aby uczyły innych miłować Jedyńą Miłość – Boga⁹⁶.

„W wymiarze wspólnotowym czystość konsekrowana, która obejmuje także wielką czystość umysłu, serca i ciała, wyraża ogromną wolność kochania Boga i wszystkiego, co do Niego należy, miłością niepodzielną”⁹⁷. Sobór Watykański II pisze o czystości jako cennym darze łaski udzielanej niektórym ludziom, aby łatwiej było im poświęcić się tylko samemu Bogu⁹⁸. Czystość jest wybierana ze względu na Królestwo Boże (por. Mt 19,12). Pokazuje ona tęsknotę ludzkiego serca, które nie znajduje uspokojenia w miłości stworzonej⁹⁹, ale całym swoim istnieniem, to znaczy swoim ciałem i sercem, zwraca się ku Bogu. Taka postawa wymaga wiary osoby, która chce w ten sposób pójść za Chrystusem. Ślub czystości musi najpierw wypływać z doświadczenia miłości Jezusa, potrzeby spotkania i żywego doświadczenia Boga. W tym spotkaniu odkrywa się

⁹³ Helena Christiana Mickiewicz, *Prośmy o ducha wiary w naszych wzajemnych relacjach i w różnych doświadczeniach życiowych*, 4.03.1999.

⁹⁴ VFC, nr 44.

⁹⁵ Konstytucje CSDC, nr 54.

⁹⁶ Mickiewicz, *Więź z Maryją w naszym życiu i powołaniu*.

⁹⁷ VFC, nr 44.

⁹⁸ LG, nr 42.

⁹⁹ VC, nr 36.

swoje powołanie i misję. Jest to wybór Jezusa jako Oblubieńca¹⁰⁰. Czystość konsekrowana jest miłością płodną i jako taką mają ją realizować siostry, a płodność jest owocem miłości. „Formacja do czystości polega nie na rezygnacji z seksualności fizycznej, psychicznej czy afektywnej, ale przede wszystkim na jej przyjęciu, ukierunkowaniu i przeżywaniu w formie czystości konsekrowanej”¹⁰¹. Miłość osoby konsekrowanej do Chrystusa czyni ją wrażliwą na działanie Ducha Świętego i na miłość, a to przekłada się na służbę drugiemu człowiekowi. Wolne serce poświęca się dla tych, których Bóg stawia na drodze danej siostry¹⁰². Siostry, wybierając Chrystusa jako największą miłość, rezygnują z posiadania własnej rodziny, z miłości małżeńskiej i fizycznego macierzyństwa, z nikim nie wchodzi w wyłączne relacje i nikogo nie wyłączają z relacji¹⁰³. Nie chodzi jednak o to, żeby czystość przeżywać tylko jako rezygnację. Czystość osoby poświęconej Bogu ma poszerzać jej serce na Boga i bliźniego. Czystość jest ukierunkowaniem na miłość bezinteresowną i darmową. Taka miłość staje się źródłem wspólnoty, jej fundamentem i spoiwem¹⁰⁴. „Dziewictwo konsekrowane dąży ze swej natury do budowania wspólnoty w oparciu o więzy głębsze niż więzy krwi”¹⁰⁵. Miłość i przyjaźń we wspólnocie pomagają w zachowaniu czystości. Siostry mają dbać, by w domach panowała atmosfera rodzinności, życzliwości i zgodnej współpracy¹⁰⁶. „Przyjaźń jest największym wyrazem ludzkiej miłości do Boga i ludzi. Jezus, chcąc okazać uczniom swoje uczucia, nazwał ich przyjaciółmi. Żądał od nich opuszczenia wszystkiego, ale nie żądał wyrzeczenia się zdrowej przyjaźni”¹⁰⁷. Przyjaźń może być cennym wsparciem, które prowadzi do Boga. Przyjaźń prawdziwa, głęboka i otwarta na dobro jest oparta na Bogu i prowadzi do Boga¹⁰⁸. Nie trzeba jej przeciwstawiać miłości do Boga, może ona jeszcze bardziej na Boga otwierać. Kto ma przyjaciół, lepiej potrafi zrozumieć i przyjąć drugiego człowieka, wychodząc z własnego egoizmu¹⁰⁹. Prawdziwa przyjaźń pomaga nikogo nie wyłączać, bo nie jest wpatrywaniem się tylko w siebie wzajemnie, ale we wspólny cel¹¹⁰. Przyjaźń źle przeżywana może być pewnym ryzykiem, może ona przechodzić w wyłączość i izolację, wtedy jest wyrazem niedojrzałości. Jednak nie można z niej rezygnować, sugerując się taką niedojrzałością. „Kto nie ryzykuje, trwa jedynie w postawie zachowawczej”¹¹¹. Największym zagrożeniem nie jest miłość niedoskonała, bo jako ludzie nie jesteśmy zdolni do doskonałej miłości

¹⁰⁰ Jerzy Wiesław Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja* (Kraków: Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 1999), 53–54.

¹⁰¹ Benito Goya, *Formacja integralna do życia zakonnego* (Kraków: Salvator, 2006), 82.

¹⁰² Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 64.

¹⁰³ Konstytucje CSDC, nr 25.

¹⁰⁴ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 59–60.

¹⁰⁵ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 60.

¹⁰⁶ Konstytucje CSDC, nr 29.

¹⁰⁷ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 94.

¹⁰⁸ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 96.

¹⁰⁹ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 97.

¹¹⁰ Mickiewicz, *List z okazji drugiej mini kapituly*.

¹¹¹ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 100.

ści, ale w ogóle brak miłości¹¹². Miłość i przyjaźń w życiu osoby powołanej mają być zanurzone w Sercu Bożym¹¹³. Wtedy nie będzie ryzyka, że jakaś miłość czy przyjaźń będzie dążeniem przeciwnym osobie konsekrowanej do wyłączności. Maryja jako służebnica (por. Łk 1,38) jest wzorem czystej miłości i bezinteresownego oddania, dlatego dla osób konsekrowanych może być podporą w trudnościach i w drodze miłości do wszystkich. Miłość Maryi jest płodna i macierzyńska, ponieważ prowadzi ludzi do Chrystusa¹¹⁴. „Czystość zakłada macierzyństwo duchowe, a ono nie istnieje bez pokornej i ofiarnej służby”¹¹⁵. Ważnym elementem w przeżywaniu czystości jest samotność, która może być też trudnym doświadczeniem, jak doświadczenie Jezusa w Getsemani (por. Łk 22,39–46)¹¹⁶. Tak jak doświadczenie przyjaźni jest konieczne do wzrastania w swojej osobowości, tak potrzebne są też doświadczenia samotności i osamotnienia, które mają prowadzić do przebywania z Jezusem Oblubieńcem. Jest to miejsce, które może wypełnić tylko Bóg¹¹⁷. Doświadczenie samotności pomaga osobie konsekrowanej pracować nad własną integracją. Przebywanie w samotności ma też uczyć służby drugiemu człowiekowi¹¹⁸.

Ewangeliczny ślub ubóstwa kieruje osoby poświęcone Bogu na przeżywanie największego bogactwa, jakim jest sam Bóg. Ubóstwo jest już wartością samą w sobie¹¹⁹, „błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie” (Mt 5,3). Ewangelia uczy, że ubóstwo prowadzi do szczęścia. To gromadzenie bogactwa, gdzie ani mól, ani rdza nie niszczą. To, co człowiek uważa za skarb, przy tym będzie jego serce (por. Mt 6,20). Ubóstwo jest też zaproszeniem do ufności, że Bóg zatroszczy się o tego, kto w Nim pokłada nadzieję (por. Mt 6,25–34). Wzorem życia przeżywanego w ubóstwie jest Jezus, który będąc bogatym, stał się ubogim (por. 2 Kor 8,9), upodobił się do nas we wszystkim oprócz grzechu (por. Hbr 4,15). Jezus utożsamiał się z biednymi. Przychodził do nich. Natomiast przestrzegał przed bogactwem, przed pokładaniem nadziei w bogactwach tego świata (por. Łk 12,13–31). W Trójcy Świętej dokonuje się nieustanne obdarowywanie, które przelewa się na stworzenie i dopełnia we wcieleniu i odkupieńczej śmierci Jezusa¹²⁰. Ubóstwo uczy szacunku do każdego człowieka, bez względu na to, kim jest czy co posiada, ponieważ wszyscy jesteśmy dziećmi Boga¹²¹. W konstytucjach sióstr czytamy: „Ślubując ubóstwo, dajemy świadectwo o tym, że to Bóg jest prawdziwym bogactwem ludzkiego serca. Zobowiązujemy się tym samym do ewangelicznej prostoty, gościnności i troski o ubogich”¹²². Przez ślub ubóstwa osoba

¹¹² Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 100.

¹¹³ Helena Christiana Mickiewicz, *Święto nowicjatu (Dzień św. Teresy)*, 1.10.1989.

¹¹⁴ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 104.

¹¹⁵ Mickiewicz, *Z pokorą stań przed Panem swym...*

¹¹⁶ Helena Christiana Mickiewicz, *Przed ślubami wieczystymi...*, 19.08.1996.

¹¹⁷ Konstytucje CSDC, nr 26.

¹¹⁸ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 104.

¹¹⁹ VC, nr 90.

¹²⁰ VC, nr 21.

¹²¹ Konstytucje CSDC, nr 41.

¹²² Konstytucje CSDC, nr 33.

konsekrowana może zdobywać i uczyć się wolności od przywiązania do dóbr ziemi, miejsca, pracy czy osób i w ten sposób kierować wszystko, co ma, ku Bogu i troszczyć się najpierw o Królestwo Boże¹²³. Ewangeliczny ślub ubóstwa jest odpowiedzią na żądę posiadania człowieka, dążenia do tego, by mieć coraz więcej, przez co człowiek staje się zniewolony i zapomina o tym, co jest najważniejsze, i że wszystko, co posiadamy na świecie, przemienie, ulegnie zniszczeniu. Przez zapętlenie się w żądzy posiadania zapominamy o drugim człowieku, lekceważąc potrzeby i cierpienia słabszych. Osoby poświęcone Bogu przez ślub ubóstwa i przez pomoc ubogim, działalność miłosierdzia wskazują na to, co jest ważniejsze niż „mieć” – posiadać¹²⁴. Ubóstwo, oprócz tego, że prowadzi do wolności od rzeczy materialnych, pokazuje na duchową biedę, jaką jest odrzucenie Boga, który jest miłością, dlatego też daje wolność wyboru swoim dzieciom. Rada ubóstwa ma wskazywać na największy skarb, jakim jest życie wieczne z Bogiem, który jest pełnią wszystkiego. Siostry połączone z Chrystusem i poprzez życie wspólne chcą być znakiem dla tych, którzy widzą wartość tylko w dobrach doczesnych¹²⁵. Ubóstwo we wspólnocie łączy się z oddawaniem do wspólnego użytku dóbr i zarobków, co pozwala i pomaga zachować jedność i zespała ze sobą członków wspólnoty¹²⁶. Praca, którą podejmują siostry, jest źródłem utrzymania, ale też sposobem miłowania i służenia braciom. Każda siostra poświęca swój czas, wiedzę, zdolności i wnosi swój udział w utrzymanie i apostolat wspólnoty¹²⁷. Wspólna praca czy apostolat łączą siostry między sobą, pomagają poszerzać horyzonty i rozpoznawać dobre rozwiązania.

Ubogim jest ten, który swoje braki i biedy łączy z Chrystusem. Słabość człowieka uczy wyrozumiałości względem siebie nawzajem, jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia. Przez doświadczenie cierpliwości i miłosierdzia Boga, przebaczącego grzechy ludziom, którzy do Niego się zwracają, siostry uczą się, jak postępować wobec siebie nawzajem we wspólnocie. „Świadome własnej słabości i ograniczeń, w duchu wewnętrznego ubóstwa przyjmujemy braki zarówno swoje, jak i bliźnich”¹²⁸. S. Christiana podkreśla wielokrotnie, że jeśli zabraknie wyrozumiałości, wtedy jest miejsce na naprawę swojego postępowania i spotkania w swojej słabości z drugą siostrą, by powiedzieć: przepraszam¹²⁹. Nieodłącznym elementem życia chrześcijańskiego oraz zakonnego jest też sakrament pojednania – sakrament powracania do Boga, przez który możemy na nowo powstawać z upadku i uczyć się miłości. Spotkanie w swojej słabości z drugą siostrą i z Bogiem daje możliwość zaczęcia jeszcze raz, we wzajemnym przyjęciu siebie. Inaczej z codziennych nieporozumień będzie powstawał mur, który może doprowadzić do izolacji. Ubóstwo jest zgodą na swój brak i tu również ukazuje

¹²³ Mickiewicz, *Więź z Maryją w naszym życiu i powołaniu*.

¹²⁴ VC, nr 89.

¹²⁵ Konstytucje CSDC, nr 40.

¹²⁶ Paweł VI, *Adhortacja apostołska na temat odnowy życia zakonnego według nauki Soboru Watykańskiego II* „*Evangelica testificatio*” (dalej ET) (Rzym, 29.06.1971), nr 21.

¹²⁷ Konstytucje CSDC, nr 34.

¹²⁸ Konstytucje CSDC, nr 41.

¹²⁹ Mickiewicz, *Konferencja na Wielki Czwartek 1984*.

się wspólnotowość tego ślubu. „Jedni drugich brzemiona noście” (Ga 6,15). Inaczej nie byłoby potrzeby wspólnoty. Każdy mógłby działać samodzielnie, a jednak Kościół jest wspólnotą i Jezus powołał wspólnotę uczniów, by szli razem w Jego imię. Ubóstwo w duchu jest prostotą, pokorą, umiejętnością uznania darów innych i szacunkiem dla ukrytej i bezinteresownej ofiary. Te elementy wyrażają się w radzie ubóstwa i łączą we wspólnotę¹³⁰.

Rada posłuszeństwa „łączy i jednoczy wolę wszystkich członków instytutu w jedną wspólnotę braterską, która ma do spełnienia w Kościele specjalne posłannictwo”¹³¹. Jezus, wypełniając wolę Ojca, okazał Jemu najwyższe posłuszeństwo, aż do śmierci krzyżowej (por. Flp 2,8). Osoby konsekrowane swoim życiem naśladują posłuszeństwo Jezusa w wypełnianiu woli Ojca. Posłuszeństwo Jezusa jest posłuszeństwem z miłości. O takie posłuszeństwo chodzi w życiu zakonnym, w którym będzie wiara, że Jezus zatroszczy się o tych, którzy w Nim pokładają nadzieję. Nawet jeśli przyjdzie trudny i niezrozumiały czas. Jezus zbawił świat właśnie przez posłuszeństwo z miłości do Ojca, dlatego jest ono „zasadniczą formą chrześcijańskiego życia i posługiwania”¹³². S. Christiana pisze, że posłuszeństwo to wpatrywanie się w Ojca¹³³. Wsłuchiwanie się, jaka jest Jego wola. Nie ma już mowy w życiu konsekrowanym o ślepym posłuszeństwie, ale o „twórczej współpracy dla dobra własnej wspólnoty”. Dlatego rada posłuszeństwa łączy wolę sióstr w poszukiwaniu woli Bożej¹³⁴. Wszyscy członkowie wspólnoty powinni poświęcać czas na słuchanie słowa Bożego, aby „wzrastać w całkowitym poświęcaniu woli Ojca”¹³⁵. To poprzez słowo Boże możemy odczytywać i poznawać wolę Ojca, którą objawił nam Jezus. On przyszedł, abyśmy mogli poznać wolę Ojca i naśladując Jezusa uczyć się żyć w posłuszeństwie i trwać w Bogu (por. J 10,39). „Wspólnota zakonna to wspólnota ludzi posłusznych Ojcu”¹³⁶. Posłuszeństwo dotyczy wszystkich członków wspólnoty, którzy mają pełnić wolę Ojca, dlatego łączy ono wspólnotę, wprowadzając w odpowiedzialność wszystkich za rozeznane decyzje. Przełożeni, jako ci, którzy sprawują obecnie władzę, nie są wyjęci spod posłuszeństwa, ale tym bardziej powinni oni rozeznawać i szukać woli Ojca, ponieważ są odpowiedzialni za wspólnotę im powierzona. Mają oni swoją władzę sprawować w duchu służby, którą mają od Boga udzieloną przez Kościół. Mają podwładnymi kierować jak synami Bożymi i z szacunkiem, popierając dobrowolne posłuszeństwo¹³⁷. W konstytucjach sióstr czytamy, że przełożona i siostry mają znaleźć czas na wzajemne kontakty, które są potrzebne, żeby się poznawać oraz rozumieć. Siostry mają wspierać przełożone przez zrozumienie, współpracę i modlitwę. Przełożona ma za zadanie troszczyć się, aby

¹³⁰ VFC, nr 44.

¹³¹ VFC, nr 44.

¹³² Konstytucje CSDC, nr 42.

¹³³ Helena Christiana Mickiewicz, *Kilka ważnych refleksji*, 29.08.1989.

¹³⁴ Piotr Spiller, „Formacja do życia wspólnego”, w: *Formacja zakonna*, red. Jerzy Wiesław Gogola, t. 2 (Kraków: Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 1996), 101.

¹³⁵ ET, nr 27.

¹³⁶ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 269.

¹³⁷ *Kodeks prawa kanonicznego* (Rzym, 1983), kan. 618.

w domu wspólnoty panowała atmosfera rodzinności, w której wzrasta zaufanie i poczucie przynależności¹³⁸. „Słuchanie, dialog, atmosfera sprzyjająca dzieleniu się i współodpowiedzialności, uczestnictwo wszystkich w sprawach wszystkich, zrównoważoną posługę jednostce i wspólnocie, rozeznanie promocja posłuszeństwa braterskiego”¹³⁹. Poprzez te elementy sprawowanie władzy sprzyja życiu braterskiemu i ma do niego prowadzić. Posłuszeństwo wyraża się nie tylko w przyjmowaniu woli przełożonych, ale w prośbach drugiego człowieka i okolicznościach życia¹⁴⁰. W niespodziewanych wydarzeniach dnia codziennego, które mogą pokrzyżować plany, siostry mogą odczytać wolę Ojca, który może posłużyć się człowiekiem potrzebującym pomocy. Takie wydarzenia mogą pomagać w oddawaniu swojego życia dla Boga i wychodzeniu z egoizmu, który może prowadzić do szukania wygodnego życia dla siebie. Droga posłuszeństwa jest drogą dojrzewania i wolności¹⁴¹, które nieraz rodzi się poprzez trud rezygnacji czy dostosowania się do woli przełożonych. Szczególnie w trudnych momentach ważne jest posłuszeństwo wewnętrzne, które wyraża się poprzez wiarę, że Bóg nie opuści swoich dzieci. Posłuszeństwo zewnętrzne, gdy trudno wytrwać z Jezusem pod krzyżem, może okazać się niewystarczające albo przerodzić się w bunt¹⁴². W Liście do Hebrajczyków czytamy, że Jezus „nauczył się posłuszeństwa przez to, co wycierpiał” (Hbr 5,8). Modlitwa Jezusa w Ogrójcu jest zmaganiem się ze zgodą na cierpienie i oddanie swojego życia, jest to dla chrześcijanina wezwanie do bycia blisko Ojca w chwilach trudnych, niezrozumiałych. Zasadniczym elementem w życiu wspólnotowym, w ślubie posłuszeństwa jest rozeznanie wspólnotowe. Duch rozeznawania powinien dotyczyć całej wspólnoty, w której ma być obecny czas na modlitwę i osobistą refleksję przed podjęciem określonej decyzji, jednak nie może ono zastępować władzy przełożonych, do których należy ostateczna decyzja. Władza natomiast nie może pomijać faktu, że wspólnota jest szczególnym miejscem rozpoznawania i przyjmowania woli Bożej¹⁴³. Posłuszeństwo i władza mogą być ważną pomocą w przeżywaniu przykazania miłości we wspólnocie braterskiej, zwłaszcza gdy są problemy dotyczące relacji między osobą i wspólnotą¹⁴⁴. W konstytucjach sióstr czytamy, że: „Posłuszeństwo jest konieczne do pielęgnowania życia siostrzanego we Wspólnocie i sprowadza wiele łask”¹⁴⁵. Można powiedzieć, że uczestnictwo we wspólnych spotkaniach, rytmie dnia, jest posłuszeństwem, które kształtuje wspólnotę i przez które siostry poznają siebie. Mogą przez to wspólnie iść drogą konsekracji oraz oddania swojego życia dla Jezusa. Ten element posłuszeństwa we wspólnocie pomaga też wychodzić z egoizmu i swoich pomysłów na plan dnia, swój czas. Jest on rodzajem oddania oraz dyspozycyjności

¹³⁸ Konstytucje CSDC, nr 57.

¹³⁹ Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń życia Apostolskiego, *Instrukcja Posługa władzy i posłuszeństwo „Faciem tuam, Domine, requiram”* (dalej FD) (Rzym, 11.05.2008), nr 20.

¹⁴⁰ Helena Christiana Mickiewicz, *Nasze zaślubiny z Bogiem – Miłością Najwyższą*, 30.05.1992.

¹⁴¹ PC, nr 14.

¹⁴² Helena Christiana Mickiewicz, *Ślub posłuszeństwa*, 3.06.1993.

¹⁴³ FD, nr 20.

¹⁴⁴ FD, nr 16.

¹⁴⁵ Konstytucje CSDC, nr 50.

na potrzeby wspólnoty, która wyraża się w gotowości służenia innym i przyjmowania woli przełożonych¹⁴⁶.

Rady ewangeliczne podejmowane dla Królestwa Bożego przyczyniają się do świętości Kościoła i pokazują na Jego płodność w miłości¹⁴⁷. Śluby ewangeliczne zakładają poświęcenie pewnych dóbr, jednak nie przeszkadzają rozwojowi człowieka w całej pełni, a nawet mu pomagają. Rady podjęte w wolności wpływają znacznie na oczyszczenie serca i prowadzą do wolności duchowej¹⁴⁸. Przez ślubowanie rad ewangelicznych osoba powołana potwierdza swój wybór miłości do Boga nade wszystko, przez co pokazuje, że nie ma swojego miejsca na świecie, ale dąży do nieba¹⁴⁹. Rady dotyczą korzeni pychy i egoizmu, jednak nie chodzi o sprowadzenie ich do negatywnego środka ascetycznego. Żyjąc radami, osoba powołana ma uczyć się kochać tak, jak kocha Chrystus, stawiać się na Jego podobieństwo¹⁵⁰. Rady ewangeliczne są środkami, które mają prowadzić osoby konsekrowane do stawiania się takimi jak Jezus, żyjąc pośród swoich braci i sióstr. Rady mają sens, jeżeli pomagają pielęgnować i umacniać miłość do Jezusa. Życie braterskie jest świadectwem, że Chrystus gromadzi wokół siebie i obdarza swoją obecnością¹⁵¹.

Zakończenie

Życie wspólne jest drogą wzrastania w łasce Bożej. Życie konsekrowane poprzez wspólnotę pokazuje, że jedność jest możliwa, a więc jest możliwe życie w miłości. Jednak pokazuje też, że jest to owoc wysiłku i pracy nad sobą, zmagania z grzechem. Jest to owoc ciągłego wracania do Boga, by On był na pierwszym miejscu. Łaska jedności jest udziałem w tajemnicy Trójcy Świętej. Każdy, kto przychodzi do Boga, może jej doświadczyć. Wspólnota zakonna jest czymś więcej niż tylko wspólnotą ludzką, bo opiera się na Bogu, z którego czerpie źródło i w Nim chce wzrastać. Bóg jest w niej pierwszym odniesieniem, sensem istnienia życia wspólnego. Jest tym, który daje wzrost, w którym człowiek może dojrzewać dzięki obfitości Jego łaski. Pierwszym, który uczy nas, jak być we wspólnocie, jest Duch Święty. To On sprawia, że możliwa jest jedność, a każde doświadczenie jedności jest dowodem Jego działania. Ucząc się siebie wzajemnie, stajemy się bogatsi. Wspólnota zakonna jest znakiem zapytania dla każdej ludzkiej niezgody i podziału. Jako siostry jesteśmy dla siebie drogą do Boga i same uczymy się patrzeć z wiarą na nasze wspólnoty domowe. Duch Święty, który jest Ojcem ubogich, uzdalnia do oderwania od siebie tych, którzy proszą Go o pomoc. Miłość wzajemna – jako doświadczenie życia we wspólnocie – pomaga dostrzegać

¹⁴⁶ Spiller, „Formacja do życia wspólnego”, 101–102.

¹⁴⁷ LG, nr 42.

¹⁴⁸ LG, nr 46.

¹⁴⁹ LG, nr 44.

¹⁵⁰ Gogola, *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*, 257.

¹⁵¹ Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, *Instrukcja Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu „Ripartire da Cisto”* (Rzym, 19.05.2002), nr 22.

miłość Boga. A doświadczenie Boga, Jego działania, i modlitwy prowadzą do rozwoju miłości bliźniego. Jest to konkretna droga, która oczyszcza człowieka z egoizmu i grzechu oraz prowadzi do Królestwa Bożego. Życie na ziemi jest drogą do Nieba. Osoby konsekrowane, a szczególnie uczennice Krzyża, poprzez troskę o życie wieczne zagubionych braci pokazują innym tę drogę, żeby każdy chrześcijanin mógł zostać zbawiony.

Bibliografia

- Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. *Congregatio pro Religiosis et Institutis Saecularibus. Decretum*. 10.09.1988.
- Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. *Dekret*. 24.03.1989.
- Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. *Dekret erygujący Wspólnotę Sióstr Uczennic Krzyża jako instytut zakonny na prawie diecezjalnym*. 14.09.2015.
- Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. *Dekret zatwierdzający Konstytucje Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża*. 29.01.2012.
- Archiwum Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. *Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża. Dokumenty wymagane przy konsultacji w drodze zatwierdzenia Instytutu Zakonnego na prawie diecezjalnym* (kan. 579). Szczecin, 24.03.2014.
- Bosa, P. *Wspólnotowy wymiar życia zakonnego w świetle pism s. Christiany Mickiewicz*. Praca magisterska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2010, [mps].
- Ciardi, Fabio. *Znak wspólnoty – refleksja nad życiem zakonnym*. Poznań: Pallottinum, 1998.
- Gogola, Jerzy Wiesław. *Rady ewangeliczne. Teologia, praktyka, formacja*. Kraków: Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 1999.
- Goya, Benito. *Formacja integralna do życia zakonnego*. Kraków: Salwator, 2006.
- Jan Paweł II. *Adhortacja apostolska o konsekracji zakonnej w świetle tajemnicy Odkupienia „Redemptionis donum”*. Rzym, 25.03.1984.
- Jan Paweł II. *Adhortacja apostolska O życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i w świecie „Vita consecrata”*. Rzym, 25.05.1996.
- Jan Paweł II. *List apostolski do zakonników i zakonnice Ameryki Łacińskiej na 500-lecie ewangelizacji Nowego Świata „Los caminos del Evangelio”*. Rzym, 29.06.1990.
- Katechizm Kościoła katolickiego*. II wydanie poprawione. Poznań, 2012.
- Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. *Wskazania dotyczące formacji w instytutach zakonnych „Potissimum institutioni”*. Rzym, 2.02.1990.
- Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. *Instrukcja Posługa władzy i posłuszeństwo „Faciem tuam, Domine, requiram”*. Rzym, 11.05.2008.
- Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. *Instrukcja Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu „Ripartire da Cisto”*. Rzym, 19.05.2002.
- Kongregacja Instytutów Życia Zakonnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. *Instrukcja Życie braterskie we wspólnocie „Congregavit nos in unum Christi Amor”*. Rzym, 1994.
- Konstytucje i Statuty Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża*. Wprowadzenie. Szczecin, 5.05.2016.
- Krysmalska, A. *Druga mini kapitula*. 15–17.10.1993.
- Manenti, Alessandro. *Życ razem*. Kraków: Wydawnictwo M, 1997.

- Mickiewicz, Helena Christiana. *Kilka ważnych refleksji*. 29.08.1989.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Konferencja na Wielki Czwartek 1984*.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *List z okazji drugiej mini kapituly*. 15–17.10.1993.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Maryjna odpowiedzialność za Kościół*. 2000.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Miłujmy się wzajemnie*. 6.01.2007.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Nasze zaślubiny z Bogiem – Miłością Najwyższą*. 30.05.1992.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Prośmy o ducha wiary w naszych wzajemnych relacjach i w różnych doświadczeniach życiowych*. 4.03.1999.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Przed ślubami wieczystymi....* 19.08.1996.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Słowo do moich Sióstr na Uroczystość Trójcy Przenajświętszej*. 27.05.1992.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Słowo do Sióstr podczas pierwszej mini kapituly*. 3.10.1992.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Spotkania z Siostrami w domach z okazji 15-lecia istnienia Wspólnoty*. 1997.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Stworzeni jesteśmy z miłości do życia w wiecznym szczęściu*. 1989.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Ślub posłuszeństwa*. 3.06.1993.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Ślubuję Ci Chryste....* 24.05.1994.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Święto nowicjatu (Dzień św. Teresy)*. 1.10.1989.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Triduum przed Uroczystością Trójcy Przenajświętszej*. 1993.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Trójca święta w naszym życiu i powołaniu*. 05.2002.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Uroczystość Trójcy Przenajświętszej – ważnym naszym świętem. Jeszcze raz proszę o miłość*. 04.06.1999.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Więź z Maryją w naszym życiu i powołaniu*. 21.05.1992.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Wigilia święta nowicjatu*. 30.09.1989.
- Mickiewicz, Helena Christiana. *Z pokorą stań przed Panem swym....* 22.05.2006.
- Paweł VI. *Adhortacja apostołska na temat odnowy życia zakonnego według nauki Soboru Watykańskiego II „Evangelica testificatio”*. Rzym, 29.06.1971.
- Sobór Watykański II. „Dekret o przystosowanej do współczesności odnowie życia zakonnego «Perfectae caritatis»”. W: Sobór Watykański II, *Konstytucje, Dekrety, Deklaracje*. Poznań: Pallottinum, 2002.
- Sobór Watykański II. „Konstytucja dogmatyczna o Kościele «Lumen Gentium»”. W: Sobór Watykański II, *Konstytucje, Dekrety, Deklaracje*. Poznań: Pallottinum, 2002.
- Stiller, Piotr. „Formacja do życia wspólnego”. W: *Formacja zakonna*, red. Jerzy Wiesław Gogola. T. 2. Kraków: Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 1996.

Streszczenie

Artykuł jest poświęcony wspólnotowemu wymiarowi życia duchowego Wspólnoty Sióstr Uczennic Krzyża. Przeanalizowana literatura, od dokumentów Kościoła po Konstytucje Wspólnoty i listy jej założycielki, prezentuje, jak formacja oraz codzienność wpływają na rozwój duchowy osób konsekrowanych. Liczne przytoczenia z konstytucji opisują prawo życia uczennicy Krzyża. Pokazują one drogę do Boga, do Wspólnoty i drugiego człowieka. Każda siostra poprzez wierność prawu i życiu w łasce może pokonywać drogę od starego człowieka do nowego, od serca z kamienia do serca z ciała, czyli do życia w przyjaźni z Bogiem. Dla uczennicy Krzyża to przejście dokonuje się w oddawaniu swojego życia, szczególnie za tych, którzy nie znają albo odrzucają Boga, by mogli spotkać Jego Miłość.

Słowa kluczowe: życie konsekrowane, wspólnota, archidiecezja szczecińsko-kamieńska, Wspólnota Sióstr Uczennic Krzyża

Abstract

A SOCIAL ASPECT OF SPIRITUAL LIFE OF SISTER DISCIPLES OF THE CROSS IN THE LIGHT OF THEIR CONSTITUTIONS AND WRITINGS

The article is dedicated to the social aspect of the spiritual life of the Community of Sisters Disciples of the Cross. Analysed texts, from the official documents of the Church up to constitutions of the Community and the letters by its founder show how conventual formation and everyday life influence spiritual growth of the consecrated people. Many quotations from the Constitutions describe life of a Disciple of the Cross. They show a way to God, and to the Community, and to another human. Every sister through adherence to the law and thanks to life in grace can follow the way from the old to the new man, from the heart of stone to the heart of flesh, which means the friendship with God. To a Disciple of the Cross this passage is accomplished by giving her life to those who do not know or even reject God to let them accept His love.

Keywords: consecrated life, community, Archdiocese of Szczecin-Kamień, Community of the Sisters Disciples of the Cross